

Tekniska nämnden

Yttrande över remiss om revidering av länsplan för regional transportinfrastruktur

Ärende

Region Stockholm har påbörjat arbetet med att revidera länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län. I enlighet med förordning (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur ska Region Stockholm, i egenskap av länsplaneupprättare, begära in förslag om vilka objekt som bör ingå i länsplanen från kommuner och andra berörda myndigheter.

Regionen har en övergripande bild över vilka brister och behov som finns i länets transportsystem. Framtagandet av en reviderad länsplan kräver dock att behovs- och bristlistor uppdateras samt kompletteras med ej kända åtgärdsbehov. Regionen vill därför få in uppdaterade beskrivningar av brister och behov i länets trafiksystem.

Stockholm Nordost har utarbetat ett gemensamt yttrande som svar på remissen. Utöver det som tas upp i det kommungemensamma yttrandet vill Tekniska kontoret förtydliga att objekten för kommunen ska namnges och ingå i länsplanen. Tekniska kontoret vill framföra vikten av dessa objekt: Planskild korsning, centrala Danderyd, bytespunkten Danderyd sjukhus samt snabbcykelstråk.

Tekniska kontorets förslag till beslut

Tekniska nämnden översänder tjänsteutlåtande 2021-03-21 för TN 2021/0138 till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Den 25 juni 2020 fick Trafikverket i uppdrag av Regeringen att ta fram ett inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplaneringen för två alternativa planperioder 2022–2033 och 2022–2037. Den 8 april 2021 kommer enligt tidplan regeringen att presentera en infrastrukturproposition. Efter att den beslutats av riksdagen tar regeringen fram ett direktiv till regionerna om att revidera länsplanerna. Målet är att länsplanen ska fastställas av Region Stockholm under våren år 2022.

Den nuvarande länsplanen innehåller större och mindre namngivna åtgärder under åren mellan 2019–2026. De sista åren, 2026–2029, är länsplanens mer flexibla del. Med undantag för namngivna åtgärder som genom förhandlingar tagits med är de sista fyra åren avsatta för brister. Bristerna som återges i planen kan, efter att ha genomgått en åtgärdsvalsstudie, utvecklas till namngivna objekt. I och med revideringen av länsplanen ska bristbeskrivningen uppdateras. Remissen syftar till att på ett systematiskt sätt samla in underlag om brister och behov för att kunna uppdatera bristlistorna och komplettera med ej kända åtgärdsbehov. Det är brister som inte lyfts i tidigare behovsfrågningar som Region Stockholm önskar få in vid detta tillfälle. Namngivna åtgärder som gått igenom åtgärdsvalsstudier eller redan finns med i planerna har Region Stockholm redan kännedom om och de behöver således inte lyftas på nytt.

Tekniska kontorets yttrande

Danderyds kommun ingår i det kommunövergripande samarbetet Stockholm Nordost (StoNo) bestående av kommunerna Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

I nordostkommunernas vision för åren 2010 till 2040 tas ställningstaganden gällande sektorns framtida transportsystem. Nordostkommunerna verkar gemensamt för bland annat:

- Ökad tillgänglighet i nordostsektorns transportsystem.
- Ökad kapacitet i nordostsektorns transportsystem.
- Ökad kollektivtrafikandel och minskad belastning på vägtrafiknätet för att begränsa klimatpåverkande utsläpp.

Dessa intentioner är vägledande för hur Danderyds kommuns transportinfrastruktur och kollektivtrafik ska utvecklas.

Stockholm Nordost utarbetar ett gemensamt yttrande som svar på remissen. Yttrandet kommer att behandlas på Stockholm nordosts ledningsgruppsmöte den 9 april 2021. Utöver det som tas upp i det kommungemensamma yttrandet vill Tekniska kontoret förtydliga att det för kommunen finns ett

stort behov av kommunala följdinvesteringar. Nedanstående punkter anser kommunen ska vara namngivna åtgärder i länsplanen.

1. Kapacitetsförhöjning av kollektivtrafik.

Enligt regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFSS) 2050 och med en stark befolkningstillväxten som utgångspunkt, beräknas år 2050 Stockholmregionens invånarantal vara 3,4 miljoner. Detta är en ökning på nära 50 procent i jämförelse med dagens 2,3 miljoner.

Tekniska kontoret anser att dagens kollektivtrafiklösningar inte kan minska bullerproblem och utsläpp utmed E18 samt bullerproblematiken längs Roslagsbanan i Danderyd. Detta påverkar Danderydsbor negativt, särskild när befolkningen kommer att öka i övriga norrortskommuner, vilket kan medföra att problemen blir ännu större. Alternativa åtgärder måste övervägas.

BRT (Bus Rapid Transit) kan vara en bra lösning längs E18 för norrortskommunerna. Mobilitet bör stå i fokus när dessa kommuner växer och en effektiv kollektivtrafik är nyckeln till långsiktig lönsamhet. Kortare restid, mindre trafikstockningar och positiva socioekonomiska effekter är bara några av fördelarna. BRT skapar tillväxt – och ökar invånarnas livskvalitet.

Tekniska kontoret anser att det i länsplanen ska ingå objekt att utreda med avseende på tvärbanans förlängning från Solna station till Danderyds sjukhus via Bergshamra och att tunnelbanan förlängs norröver mot Arninge via antingen röda linjen eller gula linjen från Arenastaden.

Mer ekonomiska resurser i länsplanen bör avsättas till utveckling av möjligheterna att nyttja vattenvägen både för gods och persontransporter. I Danderyd avser detta exempelvis den nya kajanläggningen vid Edsviken och Stocksund.

2. Planskild korsning Danderydsvägen och Ekebydalsvägen

Danderyd kommun har i tidigare remissvar (KS 2017/0370) angett denna åtgärd och på grund av den pågående kapacitetsförstärkningen av Roslagsbanan och att samtliga av Roslagsbanans tåg passerar genom Danderyd behöver det anläggas en planskild korsning vid Danderydsvägen i Djursholms Ekeby.

När Roslagsbanan ökar kapaciteten och därmed även turtätheten genom Danderyd kommer bomfällningarna vid Danderydsvägen så tätt att det kommer att bli problem för den lokala trafiken. Detta kan påverka uttryckningsfordonens framkomlighet i Djursholm.

Enligt Trafikförvaltningens bedömning är korsningen en av Roslagsbanans farligaste. Tekniska kontoret anser att projektet ska anges som namngiven åtgärd i länsplanen och åtgärden ska vidtas innan 2026.

3. Centrala Danderyd

Tekniska kontoret vill framföra vikten av att länsplaneupprättare framför att centrala Danderydsprojektet där tunnelförläggning av E18 genom kommunen utreds och bör omnämnas som en utpekad prioriterad brist i den nationella planen.

Den 28 november 2011 beslutade kommunfullmäktige att ge kommunstyrelsen i uppdrag att initiera ett arbete med syfte att uppdatera tidigare gjorda utredningar om tunnelförläggning av E18 genom Danderyds kommun. Programmet "Centrala Danderyd – program för fördjupning av översiktsplanen" ställdes ut på samråd 2017 och syftade till att åstadkomma en bättre miljö i området längs E18.

Efter samrådet beslutade kommunfullmäktige att gå vidare med två alternativ. Alternativet med tunnelförläggning av E18 innebär en tunnelmynning norr om Stocksundsbron, vid Inverness och en tunnelmynning strax innan gränsen mot Täby. Enligt detta scenario minskar den negativa lokala miljöpåverkan såsom buller och partiklar från området i centrala Danderyd.

Det andra alternativet innebär att E18 ligger kvar i nuvarande sträckning. Alternativet kommer att utredas vidare inom ramarna för kommunens arbete med den kommande översiktsplanen, men vägval kommer inte att göras. Planeringen ska syfta till att inte omöjliggöra en framtida tunnelförläggning av E18.

Då det är staten som genom Trafikverket är väghållare och ansvarig för denna väg kräver denna fråga vidare utredning både om utformning och finansiering innan kommunen kan ta ställning i frågan.

4. Knutpunkt Danderyd

En bättre kollektivtrafikknutpunkt kring Mörby station och Danderyds sjukhus måste upprättas. Danderyds sjukhus är en viktig knutpunkt och målpunkt för många som pendlar från regionens norra kommuner. Idag råder kapacitetsbrist vid Danderyds sjukhus bussterminal.

Utformningen av knutpunkt vid Danderyds sjukhus är även en viktig förutsättning för att stärka möjligheterna för regional cykelpendling. Den befintliga sträckan förbi Danderyds sjukhus har en trång passage längs hela bussterminalen där även många konfliktpunkter mellan fotgängare och cyklister uppstår.

En bättre kollektivtrafiknod med tunnelbana, Roslagsbana och bussar ger framtida utvecklingsmöjligheter för Danderyds sjukhus samt andra vård- och omsorgsrelaterade verksamheter. Därtill kan eventuella bostäder, kontor och service längs med E18 fylla en bullerdämpande funktion för bakomliggande befintlig och tillkommande bostadsbebyggelse samt park- och naturområden. Knutpunkt Danderyd kan således knyta samman sjukhusområdet med Mörby- och Stocksundssidan och skapa säkrare, tryggare och attraktivare stads- och trafikmiljöer för gående, cyklande och kollektivtrafikresenärer.

Denna fråga bör kopplas samman med Roslagsbanan till city och utredas i god tid då efterföljande planering av Knutpunkt Danderyd är komplex och området omfattar en stor yta bestående av flertalet detaljplaner. Vidare är denna punkt starkt förknippad med centrala Danderyd vilket gör att ett helhetsgrepp är önskvärt i frågan.

Namn given åtgärd för detta måste därför finnas med i länsplanen.

5. Snabbcykelstråk längs E18

Ett snabbcykelstråk från Roslagstull till Täby Arninge är av stor betydelse för Danderyd och övriga kommuner i Stockholm Nordost, för att klara framtida krav på utökad infrastruktur. Trafikverket har sedan 2013 tillsammans med Danderyds kommun och Täby kommun utrett möjligheten till detta snabbcykelstråk. Delsträckan Frescati - Mörby centrum har varit med i Trafikverkets förslag till nationell plan. Projektet bortprioriterades av regeringen i den slutligen fastställda planen.

Tekniska kontoret anser att Region Stockholm tillsammans med Trafikverket ska prioritera och namnge projektet i länsplanen som omfattar både framkomlighetsåtgärder och trafiksäkerhetsåtgärder för oskyddade trafikanter för att nå regionala hållbara mål.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagna åtgärder behöver utredas vidare gällande finansiering och kostnadsfördelning. I dagsläget är det oklart hur de föreslagna åtgärderna kan komma att påverka Danderyds kommun utifrån ett ekonomiskt perspektiv.

Anna Tengelin Skoog
Teknisk direktör

Lena Rasmusson
Anläggningschef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Yttrande över remiss om revidering av länsplan för regional transportinfrastruktur, daterad 2021-03-09
2. PM länsplan
3. Remissbrev länsplan
4. Bilaga 1 mall

Expedieras
Kommunstyrelsen